

PRESSITEADE

28. märts 2008

”Uma Pido” laulumehed sepistavad homme laulupeo sümboli – suure parmupilli

Võrukeelse laulupeo ”Uma Pido” meeskoori liikmed sepistavad homme koos Rõuge sepa Peeter Reemanniga peo sümboli – suure parmupilli. Laulupeo õnnestumiseks sepistatavat sümboolset parmupilli tutvustatakse homme Võrus uues Kagukeskuses ”Uma Pido” esitlusel. Samas avatakse pidulikult ka fotokunstnik Peeter Lauritsa 100 m² suurune fotopannoo ”Lõunõhummogumaa”.

Peeter Reemanni sepikojas valmiv ”Uma Pido” sümboolne parmupill kannab laulupeo korraldaja Triinu Ojari sõnul olulist sõnumit. ”Uma Pido on pidu, mis sünnib läbi koostegemise. Nii teevad peo sümboli, parmupilli, lauljad koos.”

”Üks pill, oma hääl, on igal inimesel alati kaasas,” ütles Triinu Ojar. ”Lisaks sellele võiks meil taskus olla ka parmupill. Seda on lihtne mängida ja kaasas kanda, igavust peletada ja kambakesi lustida. Parmupilliga saab peol kaasa liüa see, kes sõnu ei tea või kel hääl juba pikast laulmisest väsinud.”

31. mail Võrus peetav esimene võrukeelne laulupidu ”Uma Pido” on ettevõtmine, mis sündis puhtalt kohaliku rahva algatusest. Laulupeole on registreerunud üle 2000 laulja ning oodatakse kokku kuni 10 000 inimest.

Oma pidu ja ühine pidu

”Uma Pido” on tavapärasest veidi teistmoodi laulupidu, sest lisaks õppinud laulukooridele astuvad kontsert-etendusel Kubija laululaval üles ka ”mehed metsast” koos meeskooriga, kandlemängijad ning ansamblid Virre+ ja Nikns Suns (Purõja Pini). Viimane annab pärast laulupeo põhikontserdi lõppu tunniajase täiendava kontserdi. Samuti toimuvad käsitöölaad ja kirikukontsert, Võru linnas näeb tänavateatrit, Võro Instituudi õuele püstitab Haanimiihi nõvvokoda oma püstkoja ning koguneb käsitöö- ja regilaulutsõõr.

Triinu Ojari sõnul võib ”Uma Pido” nimetada ka võrokeste esimeseks ülemaailmseks kokkutulekuks, sest kindlasti saabub peole palju mujale elama läinud võrokesti. ”See on laulu pidu ja rahva pidu, siitkandi keele ja kultuuri pidu,” ütles Triinu Ojar. ”Juba laulupeo ettevalmistamise entusiasm näitab, et sellest kujuneb meie ühine pidu ja kindlasti ka pidu igaihes eneses.”

”Uma Pido” repertuaar koosneb vaid võrukeelsetest lauludest. Peamiselt võrukeelsed on nii ülesastumised laadal, kirikus, linnalaval, töötubades kui regilaulutsõõrides. Öhtuse põhikontserdi kava koosneb rahvalauludest, rahvalikest lauludest, klassikalistest koorilauludest ja uematest kooridele seatud lauludest. On laule, mida teavad kõik, näiteks ”Haanja miis” ja ”Tulõ aga tulõ”, aga ka selliseid, mida enamus publikust kuuleb esmakordselt.

Võrukeelse laulupeo „Uma Pido“ korraldajateks on MTÜ Võro Selts VKKF, Võru ja Põlva maavalitsused ja Võru instituut.

Lauluvõistlus "Uma laul"

Veel enne laulupidu korraldatakse esimest korda ka võrukeelsete laulude võistlus "Uma laul". Koostöös Eesti Kirjandusmuuseumiga teoks saav omalaadne lauluvõistlus kulmineerub võistluskontserdiga 25. aprillil Võro Instituudis. Võistlusele oodatakse uusi võrukeelseid laule, mis oleksid loodud rahvalaulu või rahvaliku laulu eeskujul. Osa võivad võtta kõik huvilised – nii need, kes muusikaga rohkem sina peal, kui ka need, kes vahel niisama omaette laulu jorutavad. Võistlustööde esitamise tähtaeg on 21. aprill. Omakeelsete laulude võistluse patroon ja žürii esinaine on proua Ingrid Rüütel. Võistlusele saadetud käsikirjad ja võistluskontserdi filmiülesvõtte antakse üle Eesti rahvaluule arhiivile.

Ainulaadne "mehed metsast" meeskoor

"Uma Pido" korraldajate sooviks oli meeste hääl laulupeol tugevalt kõlama panna ning selleks korraldati omalaadne eksperiment: kutsuti mehi metsast, külast ja linnast laulma. Üllatuslikult tuligi kokku suur hulk mehi, kes on nüüdseks kokku saanud juba kahel meestelaulupäeval ning lisaproovis. "Uma Pido" meeskoori loomisest valmib dokfilm, mille tegijad on operaator Erik Norkroos ja produtsent Jaanis Valk (Rühm Pluss Null). Pooletunnine dokfilm jutustab "mehed metsast" meeskoori sünnivaludest ja -rõõmudest.

Kokku tulnud Võrumaa tuntud ja lauluhimuliste meeste seas oli nii neid, kes varem laulnud, kuid ka neid, kes nooti lugeda ei mõista. Teiste seas astusid laulumeeste ridadesse Rõuge sepp Peeter Reemann, kirjamees Jan Rahman, näitleja Agu Trolla, Põlva maavanem Priit Sibul, Võru maavanem Ülo Tulik, Võrumaalt pärit rahandusminister Ivari Padar ja riigikogu liige Kalvi Kõva. Proovides on käinud ka Kait Tamra, Aapo Ilves, Olavi Ruitlane ja veel suur hulk häid mehi.

Kuidas laulukoori loomise eksperiment kokkuvõttes õnnestub, selgub 31. mail. Ent "mehed metsast" astuvad esimest korda publiku ette juba 29. märtsil, kui toimub „Uma Pido“ esitus ja Peeter Lauritsa fotopanno pidulik avamine Võrus uues Kagukeskuses.

Peeter Lauritsa fotopannoo „Lõunõhummogumaa”

Kunstnik Peeter Lauritsa fotopannoo „Lõunõhummogumaa” kujutab endast 100 ruutmeetri suurust mastaapset kunstiteost, mille tarvis pildistati üles ligi 80 inimest Võrumaa eri paigust. Teos räägib ühest teistmoodi paigast – Lõunõhummogumaast, mis asub siinsamas ja eikusagil, meis kõigis ja mittekelleski. Aga see paik on alati olemas. Esitusel Kagukeskuse aatriumis astuvad pildilt maha valitud fotomodellid. Muuseas, samad tegelased, kes hakkavad figureerima ka "Uma Pido" plakatiitel.

Lisainfo:

www.umapido.ee

Triinu Ojar, "Uma Pido" korraldustoimkond, MTÜ Võro Selts VKKF juhataja
tel 533 22 153, e-post triinu.olar@wi.werro.ee

Kadri Giannakaina Laube, "Uma Pido" päevaprogramm
tel 511 7348, e-post kadri.laube@wi.werro.ee

Silja Otsar, "Uma Pido" kooride üldjuht
tel 515 6900, e-post siljaotsar@hotmail.ee

Tarmo Tagamets, "Uma Pido" lavastaja
tel 521 2177, e-post tarmo.tagamets@gmail.com

Peeter Laurits, Kütioru Avatud Ateljee
e-post peeter@metsas.ee

Erkki Peetsalu, Loovagentuur Maailm
tel 5018100, e-post erkki@maailmad.ee